

LEKCE 63: JUDŠTÍ KRÁLOVÉ 1

Biblický text k lekci: 2. Královská 5 – 8 a 2. Královská 13,14-21

Cíle lekce:

- dítě vyjmenuje některé judské krále od Rechabeáma po Joáše
- dítě rozliší krále „dobré“ a „špatné“
- dítě popíše některé události ze života těchto králů
- dítě si uvědomuje, že poslušnost Hospodinu je znakem dobrého krále
- dítě ví, že je důležité, koho si v životě vezme za partnera (do jaké rodiny se přižení/vdá)
- dítě chápe, že blízcí a přátelé mají velký vliv na jeho život a je důležité, čí rady posloucháme
- dítě si uvědomuje, že i „dobrý“ král může udělat chybu (nikdo není dokonalý)

Klíčové verše:

2. Královská 12,3: „Joaš činil to, co je správné v Hospodinových očích, po všechny své dny, kdy ho vyučoval kněz Jójada.“

2. Paralipomenon 13,12: „12Hle, nám je v čele Bůh. Jeho kněží hlaholí zvučnými trubkami proti vám. Izraelci, nebojujte proti Hospodinu, Bohu svých otců, neboť nebudete mít zdar!“

2. Paralipomenon 14,10: „Ása volal k Hospodinu, svému Bohu. Řekl: „Hospodine, jen ty jsi s to pomoci, postaví-li se mocný proti bezmocnému. Pomoz nám, Hospodine, náš Bože, neboť ty jsi naše opora. V tvém jménu jsme přitáhli proti tomuto davu. Hospodine, ty jsi náš Bůh, proti tobě člověk nic nezmůže!“

2. Paralipomenon 17,3: „Hospodin byl s Jóšafatem, neboť chodil po cestách, jimiž chodíval dříve jeho otec David, a nedotazoval se baalů.“

2. Paralipomenon 19,6-7: „Soudcům nařídil: „Dbejte na to, co děláte, vždyť nevykonáváte soud lidský, ale soud Hospodinův. On je s vámi, když vynášíte rozsudek. Ať je nyní nad vámi strach z Hospodina; konejte všechno bedlivě. U Hospodina, našeho Boha, neobstojí žádné bezpráví ani stranění osobám ani úplatkářství.“

2. Paralipomenon 20,15: „Pozorně naslouchejte, všichni Judejci a obyvatelé Jeruzaléma, i ty, králi Jóšafate. Toto vám praví Hospodin: „Nebojte se a neděste se tohoto velikého množství.‘ Boj není váš, ale Boží.“

2. Paralipomenon 24,19-20: Posílal k nim proroky, aby je přivedli zpět k Hospodinu. Ti je varovali, ale oni neposlouchali. Duch Boží vyzbrojil Zekarjáše, syna kněze Jójady. Postavil se proti lidu a řekl jim: „Toto praví Bůh: Proč přestupujete Hospodinovy příkazy? Nepotkáte se se zdarem. Poněvadž jste opustili Hospodina, opustí on vás.“

Biblická fakta:

Jméno krále	Délka vlády zhodnocení	Události z jeho vlády - negativní informace, + pozitivní informace
ABIJÁŠ	914-911, vládl 3 roky -	- syn Rechabeáma, pokračoval v hříších svého otce, jeho srdce nebylo cele při Hospodinu, kvůli Davidovi však Bůh nechal Abiáše vládnout - pořád trvala válka mezi ním a Izraelským králem Jeroboámem + hlásí se k Hospodinu, když jej obkličuje dvojnásobná přesila

		Jeroboámovy armády (zvítězili, protože se spolehli na Hospodina)
ÁSA	911 - 870 kraluje 41 let +	+ činil co je správné jako David, odstranil ze země hnusné modly, odstranil cizí posvátná návrší, pokácel Ašeřiny kůly + babičku Maaku zbavil postavení královny - vyrobila zrůdnost pro bohyni Ašeru + do chrámu vnesl dary stříbro, zlato a různé předměty - mezi Ásou a izraelským králem Baašou trvala válka, na pomoc se obrací k aramejskému králi Ben-Hadadovi za úplatu všeho stříbra a zlata, co zbylo v pokladnici Hospodinova chrámu, tak odrazil útok izraelského krále
JÓŠAFAT	870 – 846 nastoupil v 35 letech a kraloval 25 let + +	+ šel ve stopách svého otce Ásy, dělal co je v Hospodinových očích správné; odstranil obětní výšiny i posvátné kůly + Jóšafat hledal Boha, chodil po cestách krále Davida, nevyhledával baaly, Bůh mu dal Judsko pevně do rukou + lidé mu přinášeli dary, měl velké bohatství a slávu, za jeho vlády země bohatla, města byla opevněna + Bůh mu dopřál klid i od nepřátel, dokonce i ti mu přinášeli daně ve stříbře (měli z Jóšafata strach). + z knih Hospodinova zákona nechal kněze po celé zemi vyučovat lid + provedl soudní reformu - v každém opevněném městě ustanovil soudce, zvláště pak v Jeruzalémě (nejvyšší soud), soudit měli kněží, vůdci kmenů a někteří levité, nejvyšší soudce byl kněz Amarjáš, ve věcech královských pak Zebadjáš, levité jako úředníci. - oženil svého syna a nástupce Jórama s Achabovou dcerou Ataljou (uzavírá spojení s Achabem), Achab jej podnítil k bitvě proti Rámot-Gileád + Jóšafat dává podmínku, aby se vyptal Hospodina, zda mají vytáhnout do boje - Achabovi proroci, kterých bylo na 400, prorokovali, ať jde, nakonec se najde Míkajáš, prorok pravého Boha, který předpovídá zkázu (v bitvě král Achab padne, zasáhne jej zbloudilý šíp) - vidoucí Jehú vyčítá Jóšafatovi, že pomáhal ničemovi, proto na něj přijde Boží hněv, ale na druhou stranu se na něm našlo i mnoho dobrého. + přitáhli na něj Moábci, Amónci, aby s ním válčili. Jóšafat se bojí a hledá Hospodina, vyhlásí půst, protože není v silách Izraelců se postavit proti velké přesile. Bůh odpověděl skrze Jachziela - ten boj není váš, ale Boží. Další den ráno začal všechen lid zpívat chválu Hospodinu. Bůh zapříčinil zmatek v nepřátelské armádě, takže se pobili mezi sebou, nikdo nevyvázl. Na okolní národy padla hrůza z Boha a Jóšafatovo království pak žilo v míru.

		<ul style="list-style-type: none"> - nechal vybudovat loďstvo, aby jelo do Ofíru pro zlato, ale lodě ztroskotaly - to bylo v závěru života, kdy se spojil s izraelským králem Achazjášem
JÓRAM	851 - 843 kraloval od 32 let, celkem 8 let -	<ul style="list-style-type: none"> - řídil se špatnými způsoby izraelských králů, oženil se s Achabovou dcerou, páchal, co je zlé v Božích očích, ale kvůli Davidovi Bůh nezničil judského krále - vzbouřil se proti němu Edom, obklíčili ho, ale Joram obklíčení prolomil v noci, vojsko se pak rozprchlo - povraždil všechny své bratry i některé izraelské vůdce, aby si upevnil moc - Bůh na něj za trest poslal Pelištejce i Araby, kteří vyplenili jeho dům, pobrali mu všechny ženy i děti kromě nejmladšího syna - za trest, že odvedl dům judský od Boha, jej Bůh ranil těžkou střevní chorobou, až mu nakonec střeva vyhřezly ven, když zemřel, nikdo ho nelitoval, nebyl ani pochován na královském pohřebišti
ACHAZJÁŠ	843 - 842 ve 22 letech a kraluje 1 rok -	<ul style="list-style-type: none"> - přiženil se do Achabova domu a páchal to, co je zlé v Hospodinových očích - prohrává bitvu s aramejským králem Chazaelem, proti němuž bojuje spolu s izraelským králem Joramem (který v bitvě utrpěl zranění) Achazjáš jede Jorama navštívit. Když je u něj, spikne se proti nim izraelský král Jehú (pomazaný prorokem Elíšou, aby vyhladil dům Achabův) a pomocí luku a šípu zabíjí izraelského krále Jorama a později také prchajícího Achazjáše.
ATALJA	842 – 836 vládne 6 let -	<ul style="list-style-type: none"> - nechala vyhladit všechny syny královského původu, zachránil se jen maličký Joáš. Sedmého roku kněz Jojáda za pomoci vojska svrhne Ataliju a prohlásí Joáše králem. Kněz Jojáda pak uzavřel smlouvu mezi králem a lidem a Hospodinem - zbořili Baalův chrám, oltáře a sochy zničili napadřtí a baalova kněze Matana zabili. Po kralování Atalji zavládl v zemi klid
JOÁŠ	836 - 798 stal se králem v 7 letech, vládne 38 let (40 let) +	<ul style="list-style-type: none"> + vládl za pomoci kněze Jojády, obnova Hospodinova chrámu, dary stříbra jako daň Boží, co již Mojžíš předepsal. Ze stříbra se platilo dělníkům a mistrům a ze zbytku stříbra nechal zhotovit vybavení Hospodinova chrámu. Konaly se pravidelně oběti. Jojáda ve 130 letech umírá. - místo Jojády se kolem krále shlukli dřívější místodržitelé, lid začal znovu sloužit Ašeřiným modlám. Proti tomu vystoupil syn Jojády Zacharijáš, kterého však zabili. Bůh vydal Judu do rukou Aramejců, kteří Judu porazili, i když měli menší armádu. Joáš byl těžce raněn a dvořany zabit na lůžku.

Pro zvědavé:

- matka Abijáše se jmenovala Maaka (dcera Absalomova)

- Jeroboámová armáda čítala 800 000 mužů, zatímco judské vojsko krále Abijáše jen 400 000
- král Ása byl ve stáří nemocný na nohy
- Arabové Jošafatovi přiváděli stáda v počtu 7700 beranů a 7700 kozlů
- Izraelcům trvalo tři dny, než sesbírali kořist, když Jošafatova armáda porazila Moábce a Amónce
- Jóramova nemoc trvala 2 roky (potíže se střevy)
- matka Achazjáše se jmenovala Atalia a byla to vnučka Omrího
- malý Joáš se 6 let ukrýval se svojí kojnou v Hospodinově chrámě
- Atalja byla popravena u Koňské brány do královského paláce

Myšlenky k 63. lekci (aplikace):

- Abijáš zdůrazňuje trvání Davidova království, judská část neopustila Hospodina a neudělala baaly, Bůh je s nimi, i když se o něm píše, že pokračoval v hříších svého otce – v těžkých chvílích jako by si vzpomněl na Hospodina – Bůh na nás nezapomíná ani tehdy, když my jsme ho opustili
- Bůh do jisté míry žehná Abijášovi díky jeho předkům (kvůli Davidovi) – vliv na náš život mají naši rodiče, prarodiče a i když nakonec každý zodpovídá sám za sebe, tak požehnání z dřívějších generací má vliv na ty současné – tvůj život může být požehnáním (příčinou dobrých věcí) pro tvé potomky
- král Ása se přesto, že se oddal Hospodinu, obrací o pomoc na cizího krále – i jako věřící můžeme udělat chybu a řešení našich problémů nesvěřit nejprve Bohu, ale někomu „cizímu“, řešení to možná bude, ale je také velká šance, že když pomíneme Boha, že si zbytečně pro řešení dojdeme těžší cestou, nebo také vůbec
- král Ása také oženil svého syna s domem Achaba – nemyslel na dobro svých dětí – jako rodiče máme (budeme mít) vliv na své děti a s výběrem životního partnera bychom jim měli spíše pomoci, než jim špatně poradit
- tragédie krále Jórama aneb zbožnost se nedědí, jeho otec následoval Hospodina, i když s chybami, on se nechal stáhnout ke zlu špatnou rodinou (Achabovým domem) – pečlivě přemýšlej o rodině tvého partnera, je to určitý signál, jaký bude tvůj budoucí životní partner
- po Jóramovi (podobně i král Achazjáš) nezbylo nic dobrého – žij tak, abys druhým jednou chyběl
- život Atalji je tragickou touhou po moci, která kolem sebe zanechala spoušť – touha po moci ničí mezilidské vztahy; Atalja byla zavražděna a moc dlouho si slávy neužila – touha po slávě je jen krátkodobá, slávou a bohatstvím se nedá nasytit
- Joáš měl nejprve dobrého rádce (Jojádu), ale pak špatné rádce – zásadní vliv na tvůj život mají lidé, kterými se bezprostředně obklopuješ – kým se obklopuješ? V jaké partě se pohybuješ?
- mezi uvedenými králi kontrastuje to, zda šli za Hospodinem a poslouchali ho, nebo se vydali svojí vlastní cestou – kritické bylo pro ty krále s negativním hodnocením zpravidla sloučení se s domem špatného krále Achaba
- to, zda poslouchám Pána Boha, resp. lidi, kteří mu důvěřují, nebo poslouchám toho Zlého, má velký vliv také na mé okolí – zlo plodilo jen zlo (až extrémní – vraždy v rodině aj.), ale tam, kde se obnovilo uctívání jediného pravého Boha, země rostla a prosperovala

Souvislost s Novým zákonem: Následovat dobrý vzor víry (Židům 13,7-8)

Židům 13,7-8: Mějte v paměti ty, kteří vás vedli a kázali vám slovo Boží. Myslete na to, jak dovršili svůj život, a následujte je ve víře! Ježíš Kristus je tentýž včera i dnes i na věky.

V linii prvních judských králů je patrná tendence míchání se s domem Achabovým (= s hříchem). Jakoby někteří zapoměli na směr, který udal král David, jež byl nazván mužem podle Božího srdce. Dívat se na ty, kdo ve víře šli před námi a byli Pánu Bohu věrní může být pro náš život inspirující. Ne proto, abychom je doslovně kopírovali, ale abychom se inspirovali vírou samotnou. Ti králové, kteří se spolehli na Hospodina, byli také lidmi s chybami (chyboval jak Ása, tak Jóšafat, tak Joáš), ale rozhodující bylo, že se rozhodli jít ve stopách krále Davida. To se také nějak projevilo na jejich životě (odstranili baaly, vedli lid ke vztahu s pravým Bohem). Každý je zodpovědný za svůj život, otcové nebudou souzeni za činy synů a synové otců, ale jedni na druhé mají vliv, zejména otcové ovlivňují své děti. Naše víra může mít a často má mezery, protože nejsme a na Zemi nikdy nebudeme dokonalí, ale důležité je, kde je zdroj této víry – zda v Ježíši Kristu, Bohu který se nemění nikdy, nebo si chceme věřit tak nějak „po našem“ (jako dům Achaba). Když následujeme ty správné vzory a obklopujeme se těmi správnými přáteli, tak to má zásadní vliv na náš život. Nejde o kopírování konkrétních činů a projevů, ale o kopírování víry samotné – víry v Hospodina, která se projevuje konkrétními činy, spolehnutím se na jeho vysvobození, na jeho blízkost v těžkých situacích, ale má i pozitivní vliv na naše okolí, jak to bylo patrné i za vlády těch judských králů, kteří se rozhodli následovat víru v Hospodina, jakou měl jejich praotec David.

Náměty pro činnosti s dětmi:

- 1. Zboř věž** – motiv zboření baalových oltářů. Úkolem je co nejrychleji zbořit věž z plechovek.
- 2. Čtverečková válka** – motiv válek mezi králi judskými a izraelskými, resp. dalšími národy. Připravíme tabulky o cca stranách 7 x 7 čtverečků. Strany označíme písmeny (svisle) a čísla (vodorovně). Pak s každé dítě do tabulky vyznačí „vojáky“ (tečkou) a pak se jede postupně a každý říká souřadnice. Komu zůstane živý voják jako poslední vyhrává. Začne se od nejmladšího.
- 3. Verš vryj do paměti** – motiv vyučování Hospodinova zákona. Na kartičkách bude v místnosti rozstríhán biblický verš ze Židům 13,7. Úkolem je jednotlivé kartičky najít (každá bude mít číslo) a verš se naučit zpaměti. Kdo si verš bude pamatovat s odstupem (např. na konci lekce), dostane dvojnásobek získaných bodů.
- 4. Loď v bouři** – motiv ztroskotání lodi při cestě se zlatem do Ofíru. Dítě si dle návodu dospělého sestaví jednoduchou loďku (návod např. [ZDE](#)). Pak je úkolem pomocí tyče (klacku) projet s loďkou určenou trasu s co nejmenším počtem pádů loďky. Limit na trasu je např. 1-2 minuty. V případě stejného počtu pádů loďky vyhrává ten, kdo měl kratší čas.
- 5. Sesbírej fazole** – motiv sbírání kořisti po vítězství Jóšafata nad nepřáteli. Úkolem je sesbírat co nejvíce fazolí za daný časový limit. Lze hrát jednotlivě, nebo všichni najednou. Možno ztížit sběr (např. poslepu, jednou rukou apod.)
- 6. Hledej „Joáše“** – motiv ukrytí Joáše před Ataljou. Úkolem dětí je co nejdříve najít v místnosti ukrytou figurku (obrázek). Kdo najde, získá bod. Hrajeme několik kol. Vítězem je ten, kdo má nejvíce bodů.